

Rašytojas parodė, kaip gimsta knygos

Giedrius BARANAUSKO nuotr.

Antradienį Šiaulių miesto savivaldybės viešosios bibliotekos „Šaltinėlio“ filiale vykusiam susitikime su rašytoju, dailininku Kęstučiu Kasparavičiumi netrūko nei smalsių klausimų, nei šmaikščių atsakymų. Susitikimas vyko įgyvendinant Lietuvos kultūros tarybos iš dalies finansuotą projektą „TOP 100: skaityk, atrask, kurkl“.

Ypatingas svečias

Geriausių visų laikų vaikiškų lietuvių autorių knygų šimtuکه yra dvi K. Kasparavičiaus knygos: „Kvailos istorijos“ ir „Dingęs paveikslas“.

Smalsūs klausytojai ir klausinėtojai – Šiaulių Sauliaus Sondeckio menų gimnazijos, „Juventos“ progimnazijos, Salduvės progimnazijos, Šiaulių sanatorinės mokyklos ir Vinco Kudirkos progimnazijos mokiniai.

„Grafikas, dailininkas, rašytojas, iliustratorius, – svečią pristatė „Šaltinėlio“ filialo vedėja Rita Božienė. – Jo iliustracijas pirmieji įvertino vokiečiai. Nors po abitūros rašinio lietuvių kalbos mokytoja ir patarė niekuomet nieko nerašyti, Lietuvių kalbos komisija jo parašytą knygą apdovanojo už taisyklingą lietuvių kalbą. Jo kūryba žavisi ne tik Lietuvos, bet ir Europos šalių, Amerikos, Azijos skaitytojai. Jei imčiau vardyti visus nuopelnus, tarptautinius apdovanojimus, manau, užimtų beveik visą mūsų susitikimo laiką.“

K. Kasparavičius iliustravo per 60 knygų, parašė ir iliustravo 17 knygų vaikams, jos pelnė daugybę apdovanojimų. Autorius buvo nominuotas prestižinėms Hanso Kristiano Anderseno, Astridos Lindgren premijoms, įvertintas „Aukštinės plunksnos“ („Golden Pen“), UNICEF metų iliustruotojo prizais.

K. Kasparavičių gausiai susirinkę skaitytojai „Šaltinėlio“ filiale pasitiko ovacijomis. Ne vienas iš jų atsinešė rašytojo knygą.

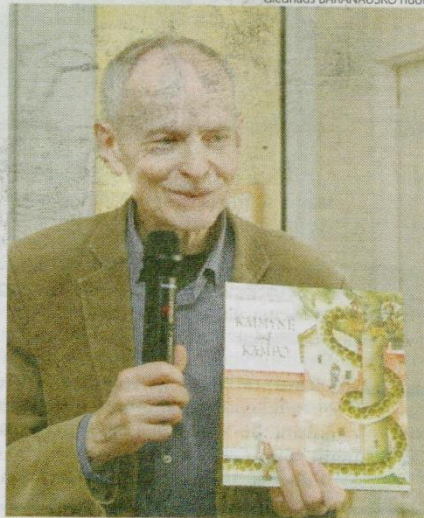
„Nesitikėjau, kad tokiais audringais plojimais mane sutiksime“, – sakė rašytojas. Ir pakvietė pasikalbėti apie knygas.

Rašyti pradėjo atsitiktinai

Susitikimą K. Kasparavičius pradėjo trumpa, bet linksma savo autobiografija.

Piešti, sakė svečias, pradėjo labai anksti, rašyti – labai vėlai. K. Kasparavičiaus vaikystė prabėgo 50 kilometrų nuo Vilniaus, sename, apgriuvusiam dvare, kur tėvai mokytojai buvo paskirti įkurti pradinę mokyklėlę.

„Mums net į mokyklą eiti nereikėdavo: gy-

Rašytojas ir iliustratorius Kęstutis Kasparavičius Šiaulių miesto savivaldybės viešosios bibliotekos „Šaltinėlio“ filiale vykusiam susitikime su skaitytojais išsamiai papasakojo, kaip kūrė knygą „Kaimynė už kampo“.

venome tame pačiame name, tik kitame gale. Pačioje pradžioje, kol dar nebuvo viskas suremontuota, toje pačioje mokykloje dar gyveno mūsų karvė“, – savo pasakojimu vaikus prajukino rašytojas.

Septynerių pradėjo mokytis Vilniuje, M. K. Čiurlionio menų gimnazijoje. Choro dirigentu netapo. Vyresnis brolis, studijavęs Dailės akademijoje, paragino būti dailininku.

Baigęs studijas, iš karto pradėjo iliustruoti knygas. Svečias vaikams parodė „Šaltinėlio“ bibliotekoje eksponuojamas savo knygas: Gottfried August Burger „Baroną Miunhauzeną“, Aloyzo Každailio „Ko verkė plešnytė“, Oskaro Milašiaus „Lietuviškas pasakas“, Anzelmo Matučio „Žilo šilo darbininkai“.

Rašyti pradėjo atsitiktinai. Maždaug prieš 15 metų leidyklos iš Taivano vadovas sumanė išleisti labdarai skirtą knygėlę, skirtą nuo žemės drebėjimo nukentėjusiems vaikams paremti.

Įvairių šalių dailininkai buvo paprašyti nupiešti po vieną iliustraciją ir prie jos parašyti po nedidelę istoriją. Taip atsirado pirmoji K. Kasparavičiaus istorija.

Pirmosios trys knygos „Kvailos istorijos“, „Trumpos istorijos“ ir „Braškių diena“ buvo išleistos Taivane kinų kalba.

Knygų įdomybės

K. Kasparavičius vaikams išsamiai pasakojo ir parodė, kaip atsiranda knygos. Pradžią – galybę eskizų. Kūrėjas viską apgalvoja iki smulkiausių detalių. Tada ima akvarelinį popierių, perpiešia piešinį ir nuspalvina akvareliniais dažais.

Dailininkas vaikams parodė savo teptukus. „Iš kokių gyvūno uodegos plaukelių pagaminatas?“ – klausė, rodydamas didžiausią teptuką. Vaikai spėliojo: vilko, triušio kailio? Galiausiai nuskambėjo teisingas atsakymas – voverės!

K. Kasparavičius vaikams patarė neskubėti, jei nesiseka, jei susinervina. „Aš užsimerkiu, pagalvoju apie kažką gero ir teptuku pakutenu sau nosį“, – parodė rašytojas. Netrukus jis teptuku kuto ir skaitytojų nosis.

Galiausiai pasipylė vaikų klausimai. Skaitytojams viskas buvo įdomu. Kiek metų rašytojui? Ar turi žmoną, vaikų? Kur gyvena? Kokia storiausia parašyta knyga? Kiek laiko užtrunka parašyti knygą? Kiek knygų parašė? Kokia knyga labiausiai patinka?

63-erį rašytojas gyvena Vilniuje, su žmona užaugino keturis vaikus. Storiausia knyga „Braškių diena“ yra beveik 100 puslapių. Knygų idėjas užsirašo kompiuteryje – ir dabar yra pasizymėjęs 6–8 idėjas. Kai pradeda piešti iliustracijas, sukurti knygai prireikia apie pusę metų. Labiausiai patinkanti knyga – ta, kurią tuo metu kuria, naujausia.

„Koks svarbiausias mano gyvenimo įvykis? Į šitą klausimą niekada neteko atsakinėti. Turbūt, kad gimiau“, – juokėsi K. Kasparavičius.

Rašytojas kvietė vaikus atspėti, kokiomis kalbomis atspausdintos jo atsivežtos knygos. Paaiškėjo, jog korėjiečių, graikų ir hebrajų.

„Jei norite tapti rašytojais, galite pradėti kad ir šiandien. Jei galvoje yra idėjų, nematytų istorijų, užrašykite. Neklausykite mokytojų, kurie sako: tau nieko neišeis“, – drąsino vaikus K. Kasparavičius.

Po susitikimo prie rašytojo išsiriškavo eilė vaikų, norinčių, kad autorius pasirašytų jų mėgstamose knygose.

„Susitikimai su skaitytojais yra reikalingi. Kad vaikams įdomu, matau iš veidų: nenuobodžiauja, nežiouvauja. Susitikimai neprailgsta. Atrodo, skubėdamas papasakoju, vaikai, žinoma, nori klausimų užduoti. Man net pritrūksta laiko“, – sakė K. Kasparavičius.

Užs. Nr. 378997